

7. neděle v mezidobí

VSTUPNÍ ANTIFONA Žl 13,6

Hospodine, důvěřuji v tvé slitování, pro tvou pomoc ať zaplesá mé srdce, zazpívám Hospodinu, který mě zahrnul dobrem.

Uvedení do bohoslužby A

Dnes nás chce Boží slovo upevnit v křesťanské zásadě, že nenávisť k člověku se nesnáší s láskou k Bohu. Zní to naprosto samozřejmě, ale žít podle toho lehké není. Připomeňme si hned předem, jaké nechuti k lidem v sobě nosíme a poprosme za odpuštění.

Uvedení do bohoslužby B

Boží slovo této neděle nám nabízí k pochopení a obdivu, jak Pán Bůh řeší problémy, které má s lidmi: odpustí je, nevzpomíná na ně. I u nás lidí je odpuštění měřítkem opravdovosti našeho křesťanství. Začněme tedy své dnešní úvahy prakticky: svých hříchů litujme a našim viníkům v srdci odpusťme.

Nebo:

Při každém slavení eucharistie se upevňuje a oživuje naše víra. Boží slovo nás neustále ujišťuje o bezmezném Božím lásce. V eucharistii, když k nám přichází Boží Syn, ji zcela konkrétně zakoušíme. Víra, opravdová víra křesťana má obrovskou moc: připojuje jej ke Kristu, k Vítězi nad smrtí, je zázrakem i ve smrti a neochvějnou jistotou v každé temnotě. Jako lidé nemáme k dispozici mocnější prostředek, než je právě spolehnout se na Boží přízeň. Odevzdanost a důvěra Božích dětí odzbrojuje Otcovu spravedlnost, všemohoucí Bůh se obrací k nám, umí žasnout nad naší vírou a s radostí vstupuje do společenství s námi. Každé slavení eucharistie je tedy velkou nabídkou nekonečných možností pro nás.

Uvedení do bohoslužby C

Dnes od nás Pán Ježíš žádá lásku k nepřítelům a my máme často potíže s láskou ke svým přátelům, ke svým nejbližším. Je to proveditelný požadavek? A jak to vůbec Pán Ježíš myslí? To jsou otázky dnešního Božího slova. Poprosme Pána Ježíše, abychom jeho učení pochopili.

Říká se Sláva na výsostech Bohu

VSTUPNÍ MODLITBA

Dej nám, prosíme, všemohoucí Bože, abychom vždycky poznávali, co se ti líbí, a slovy i skutky věrně plnili tvou vůli. Skrze tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků. - Amen.

Cyklus A:

Uvedení do 1. čtení

Křesťanskou zásadu, že láska k Bohu se projevuje láskou k bližnímu, vytušili moudří už v hloubi Starého zákona, jak o tom svědčí dnešní čtení.

1. ČTENÍ Lv 19,1-2.17-18 *Miluj svého bližního jako sebe.*

Čtení z třetí knihy Mojžíšovy.

Hospodin řekl Mojžíšovi:

„Mluv k celému společenství izraelských synů a řekni jim: Buďte svatí, poněvadž já, Hospodin, váš Bůh, jsem svatý!

K svému bratru neměj nenávisť, ale otevřeně ho napomeň, aby ses kvůli němu neobtěžil hříchem. Nemsti se, nechovej proti svým krajanům zášť, ale miluj svého bližního jako sebe. Já jsem Hospodin!“

Slyšeli jsme slovo Boží.

Žl 103,1-2.3-4,8+10.12-13 Odp.: 8a

Odp.: Hospodin je milosrdný a milostivý.

Veleb, duše má, Hospodina, - vše, co je ve mně, veleb jeho svaté jméno! -
Veleb, duše má, Hospodina - a nezapomeň na žádné z jeho dobrodiní!

Odp.

On odpouští všechny tvé viny, - on léčí všechny tvé neduhy. - On vykupuje tvůj život ze záhuby, - on tě věncí láskou a slitováním.

Odp.

Hospodin je milosrdný a milostivý, - shovívavý a nadmíru dobrotivý. -
Nejedná s námi podle našich hříchů - ani podle našich vin nám neodplácí.

Odp.

Jak vzdálen je východ od západu, - tak vzdaluje od nás naše nepravosti. -
Jako se smilovává otec nad syny, - tak se smilovává Hospodin nad těmi, kdo se ho bojí.

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Ve druhém čtení píše svatý apoštol Pavel, jaké kvality má mít každý křesťan jako jednotlivec, i křesťanské společenství, to jest naše farnost jako celek.

2. ČTENÍ 1 Kor 3,16-23 *Všecko je vaše, vy však patříte Kristu a Kristus Bohu.*

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korint'anům.

Bratři a sestry!

Nevíte, že jste Božím chrámem a že ve vás bydlí Boží Duch? Kdo by ničil Boží chrám, toho zničí Bůh. Neboť Boží chrám je svatý, a ten chrám jste vy!

Ať se nikdo neklame! Domnívá-li se někdo z vás, že je moudrý, jak to chce tento svět, musí se napřed stát „pošetilým“. Jenom tak se stane moudrým. Moudrost totiž, jak ji chce tento svět, je v očích Božích pošetilost. Stojí přece v Písmu: 'Bůh chytá moudré do jejich chytráctví', a dále: 'Pán zná plány moudrých: nejsou k ničemu.'

Proto ať se nikdo nechlubí lidmi. Všecko je přece vaše: Pavel, Apollos i Petr, svět, život i smrt, to, co už tady je, i to, co teprve přijde, všecko je vaše. Vy však patříte Kristu a Kristus Bohu.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM 1 Jan 2,5

Aleluja. Kdo zachovává Kristovo slovo, -
v tom je Boží láska opravdu přivedena k dokonalosti. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Kolem veršů evangelia, které si teď budeme číst, vedou se po staletí diskuze, zda jeho požadavky jsou proveditelné. I v nás narůstá při poslechu pocit: Co to je za divnou spravedlnost?

EVANGELIUM Mt 5,38-48 *Milujte své nepřátele.*

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš řekl svým učedníkům:

„Slyšeli jste, že bylo řečeno: 'Oko za oko a zub za zub'. Ale já vám říkám: Neodporujte zlému. Spíše naopak: Když tě někdo udeří na pravou tvář, nastav mu i druhou; a tomu, kdo se chce s tebou soudit a vzít tvé šaty, tomu nech i plášť; a když tě někdo nutí, abys ho doprovázel jednu míli, jdi s ním dvě. Tomu, kdo tě prosí, dej, a od toho, kdo si chce od tebe vypůjčit, se neodvracej.

Slyšeli jste, že bylo řečeno: 'Miluj svého bližního' a měj v nenávisti svého nepřítel. Ale já vám říkám: Milujte své nepřátele a modlete se za ty, kdo vás pronásledují. Tak budete syny svého nebeského Otce, neboť on dává vycházet svému slunci pro zlé i pro dobré a sesílá déšť spravedlivým i nespravedlivým.

Jestliže tedy milujete ty, kdo milují vás, jakou budete mít odměnu? Copak to nedělají i celníci? A jestliže pozdravujete své bratry a sestry, co tím děláte

zvláštního? Copak to nedělají i pohané? Vy však buďte dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

ČEST VELÍ POMSTÍT SE - LÁSKA VELÍ ODPUSTIT

Nejrevolučnější přelom na cestě lidstva za poznáním Boha je v pochopení, že odpuštění je víc, než pomsta. Vypravuje jedna maminka dítěte školáčka: Mají tam malého rváče, teroristu. Hned bije pěstmi, jedno koho a kam udeří. A jeho maminka říká: „Já ho tak vychovávám, aby v dnešním světě přežil. Konečně v Bibli se to radí také.“ Poslechněte si, jak popisuje své zážitky kterýsi čtenář Bible: „Stal jsem se majitelem ekumenického vydání Bible a tak jsem se s chutí pustil do četby. Ale vidím, že to není tak jednoduché, jako číst jiné knihy. Jsou tam věci, kterým nerozumím. To je celkem pochopitelné vzhledem ke stáří textu. Ale jsou tam i věci, které mi vadí, které mi jsou proti mysli, které mě pobuřují. Například doslova dvojitá morálka v přístupu k nepřítelům u starozákonního Izraele a v Novém Zákoně u Pána Ježíše.

Ve Starém Zákoně čtu, že je Boží vůle nepřátele nenávidět, nelítostně je pobíjet a vyvražďovat. V Novém Zákoně čtu, že je Boží vůle nepřátele dokonce naopak milovat. Je to vůbec jeden Bůh, o kterém mluví Starý a Nový Zákon?“ Tyhle rozpory uvádějí ve zmatek opravdu každého, kdo vezme Bibli do ruky a neví, že je to tisíciletý dokument zápasu lidstva o poznání Boha a jeho vůle. Že je to sice kniha inspirovaná, psaná pod vniknutím Ducha svatého, ale ne tak, že by pisatelé 72 biblických knih napsaných v časovém rozmezí celého tisíciletí byli jen jakýmsi psacími stroji, diktafony, kteří zapisovali, co se jim shůry diktovalo a našeptávalo. A tak jsou biblické knihy slovem Božím v šatě slova lidského. Jsou vyjevením Boží vůle, ale také i stavu jejího posunutí u pisatelů.

Ta dvojitá morálka ve vztahu k nepřítelům na stránkách Bible jsou dva vývojové stupně poznávání Boží vůle, svědectví člověkovy klopotné cesty při poznávání Boží velikosti a dokonalosti. Ale již starozákonní člověk začal tušit, že láska k Bohu musí znamenat i lásku k bližnímu, k člověku, jak svědčí verše dnešního starozákonního čtení ze třetí knihy Mojžíšovy: „Nemsti se. Neměj nenávist k svému bratru a sestře. Nechovej zášť proti svým krajanům. Miluj svého bližního!“ My ovšem víme, že Izraelité příkaz lásky k bližním vztahovali jen na své soukmenovce, vůbec ne na cizince, členy jiného národa, nevěřící pohany. Moc se jim nedivme, vždyť my také milujeme především své děti, své příbuzné, své známé, své přátele. Pro ty své chceme především to nejlepší.

Kdyby se dalo s touto starozákonní formou lásky k bližnímu vystačit, nemusel by přijít na svět Ježíš Kristus, nebylo by důvodu ke vzniku křesťanství. Jenže ono to podle mravu starého Izraele nestačí: My chceme pro ty své to nejlepší, druzí chtějí pro ty své také urvat to nejlepší a tak vzniká boj, aby každý pro ty své urval to nejlepší. A když se to nepodaří, vzniká závist, zášť,

nepřejícnost a nenávisť. Tak je to. Láska k našim nejbližším nás vede k nenávisti k druhým, k cizím. Proto bylo pro lidstvo tak nezbytné, aby přišel Učitel Ježíš Kristus, a se vši autoritou Božího Syna prohlásil: Lidé, vaše láska k jednomu nesmí znamenat nenávisť k druhým. Nebeský Otec miluje i ty, kteří v něj nevěří, miluje i ty, kteří vás pronásledují, miluje i ty, kteří vás nenávidí. Jako děti nebeského Otce musíte milovat, co on miluje, milovat i nepřátele, odplácet jim zlé dobrým. To je nejrevolučnější přelom na cestě člověka za poznáním svého člověčenství: je v pochopení, že odpuštění je víc než pomsta.

Jenže tohle Ježíšovo řešení, jak rozbít kruh nenávisti a pomsty, nám není nijak sympatické: „Dobře čiňte těm, kteří vás nenávidí..., na zlé odpovídejte dobrým!“ A nejen nesympatické se nám to zdá, ale považujeme to přímo za nerozumné a neproveditelné! Kam bychom takhle došli? Vždyť by toho každý zneužíval, že si na nás může všechno bezrestně dovolit, vždyť bychom se tak zničili! Co je to za Boží spravedlnost, kterou tu Pán Ježíš zastává? Boží spravedlnost podle židů a farizeů byla, že Hospodin povýší je, spravedlivé Izraelity, a zničí jejich odpůrce. Pán Ježíš jim na to odpověděl otázkou, kdo že je ten spravedlivý: „Kdo jsi sám bez hříchu, hod' první kamenem!“ Nikdo není spravedlivý, všichni potřebujeme Boží milosrdenství a vykoupení. Zde je základ našeho vztahu ke zlým lidem: když si uvědomíme, že my jsme také zlí lidé. Nenávisť se nedá léčit nenávistí, ale jen láskou. Čím více lásky, tím méně nenávisti, to je Ježíšova rovnice, jak řešit mezilidské vztahy.

Ježíšova slova o lásce k nepřátelům jsou tedy míněna doopravdy, platí nejen pro tehdejší Ježíšovy posluchače, ale i pro nás, dnešní lidi. A je-li dnešnímu rozvaděnému světu čeho třeba, pak především návodu, účinného návodu, jak se vypořádat s nenávistí. Ne už jen s nenávistí mezi sousedy, mezi rodinami, ale s nenávistí obrovských rozměrů, která sahá přes hranice zemí, ras a kontinentů. Kdo se zabere do pozorování včelího nebo mravenčího společenství, musí zvolat s obdivem: Jak vzorná spolupráce, jaký dokonalý kolektiv. Když se však okouzlení dokonalostí včelí spolupráce zahledíme na jiný druh živočicha, na Homo sapiens, na člověka, vidíme, jak rozvrácené, zlé, nemocné je toto společenství lidí. Je snad člověk nevydařený pokus přírody, určený k vyhynutí? Podle Ježíše se lidstvo nenachází ve slepé uličce, ale je ještě ve vývoji, ještě nehotové a nezralé.

A toto je cesta dalšího vývoje člověka a lidstva: Cesta nesobecké lásky. Čím víc bude v nás a ve světě lásky, tím méně bude nenávisti. Proto učme své děti od malička, že odplácet zlé zlým znamená vytvářet ošklivé řetězy zla, které stále narůstají a mohou obtočit jako hadi celý život. Proto se vy, velké děti, co chodíte s námi do kostela, proto se sami učte s velikou houževnatostí důvěřovat v moc úsměvu, chlácholivého slova, podané ruky ke smíru, v podání chleba místo kamene. Pravda, víme všichni, že tato cesta není vždy úspěšná. Přináší úspěch jen někdy. Ale oplácet zlo zlem, to nepřináší úspěch nikdy, spor to nesmíří nikdy. Jaká že je Ježíšova rovnice na řešení mezilidských vztahů? Čím

více bude v nás a ve světě kolem nás lásky, tím méně bude nenávisti. Náš nebeský Otec dává slunci svítit dobrým i zlým.

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Pán Ježíš nám dal přikázání, abychom se milovali jako nebeský Otec miluje nás. Tato láska, to nemá být nějaký pocit či teorie, ale má ovlivňovat naše chování od rána do večera, naše jednání s přáteli i nepřáteli. Proto tě, Pane, prosíme o pomoc:

Udržuj v nás živý a bdělý hlas svědomí, aby nás varoval před chybným postojem k lidem.

Ať vládnoucí třídy ve světě pochopí, že je pro ně lépe závodit v blahobytu občanů, než v počtu zbraní.

Ať si zošklivíme všechny nenávistné a nepřátelské myšlenky vůči lidem kolem sebe.

Ať vytrvale hledáme, co je na každém dobrého.

Ať umíme odpouštět a zapomínat utrpené křivdy.

Ať jsou křesťanské církve, jejich představení a příslušníci vzorem světa ve snášenlivosti a vzájemné lásce.

Ať se mladí lidé nebojí dát se do služby Kristovy.

Prosíme Pána za nová kněžská a řeholní povolání: Dej, aby i z našich rodin vycházeli noví kněží a jejich pomocníci.

Bože, ty jsi Láska sama. Jen když se mezi sebou máme rádi, jsi ty uprostřed nás. Když se oddáváme hněvu, zlosti, stáváme se pravými bezbožníky. Chceme se proto učit každý den s novou radostí lásce k bližním a následovat Ježíše Krista, našeho Pána. - Amen.

Cyklus B:

Uvedení do 1. čtení

V prvním čtení prorok těší lid, který je v babylónském zajetí: Bůh jim odpustí jejich hříšnou minulost a vysvobodí je ze zajetí. Jen dobře naslouchejme, vždyť i my jsme Boží lid v zajetí, i nám platí příslib Páně.

Nebo:

Vyjítí z Babylónu je něco nového, že zastiňuje i velký čin východu z Egypta. Toto vysvobození je náznakem, že Bůh odpouští hřích, který byl právě příčinou babylónské nadvlády. „Vymazávám tvé nevěrnosti,“ to je slovo útěchy pro Izrael. Boží odpuštění vždy tvoří a otevírá budoucnost. Tím směrem se tedy má dívat ten, kdo Bohu věří.

1. ČTENÍ Iz 43,18-19.21-22.24b-25 *Vymazávám tvé nevěrnosti kvůli sobě.*

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Toto praví Hospodin:

„Nevzpomínejte na věci minulé,
nedbejte na to, co se dávno stalo!

Hle, já dělám věci nové,
teď již vzcházejí, což to neznáte?

Cestu vytvořím na poušti
a řeky na neschůdných místech.

Ten lid jsem stvořil pro sebe,
bude hlásat mou chválu.

Ty však jsi mě nevzýval, Jakube,
ano, odporem ke mně jsi byl stížen, Izraeli!

Ale unavoval jsi mě svými hříchy,
obtěžoval jsi mě svými nepravostmi.

A přece já, já jsem to,
který vymazávám kvůli sobě tvé nepravosti,
nevzpomenu na tvé hříchy.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

Žl 41,2-3.4-5.13-14 Odp.: 5b

Odp.: Uzdrav mě, Pane, zhřešil jsem proti tobě.

Blaze tomu, kdo si všímá chudáka a ubožáka, - za to ho vysvobodí
Hospodin v nouzi. - Hospodin ho bude chránit, zachová ho naživu, - učiní ho
šťastným na zemi, - nevydá ho kvůli jeho nepřátel.

Odp.

Hospodin mu pomůže na bolestném lůžku, - v nemoci sejme z něho
veškerou slabost. - Volám: Hospodine, smiluj se nade mnou, - uzdrav mě,
zhřešil jsem proti tobě.

Odp.

Mne však zachováš bez úhony, - navěky mě postavíš před svou tvář. -
Požehnaný Hospodin, Bůh Izraele, - od věků až na věky!

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Svatý apoštol Pavel zná Krista, kterého Korintánům zvěstoval. Když se
hájí proti výtkám, že jeho slovo je obojaké - slíbil jim totiž návštěvu, kterou

potom musel odvolat, končí oslavou svého Pána, ve kterém zní plné „ano“ nebeskému Otci. Také nás ujišťuje Boží věrností a pomocí každému slabému člověku.

Nebo:

Svatý apoštol Pavel se snaží rozptýlit nedorozumění vzniklé mezi ním a Korint'any: Ti ho obviňovali z nestálosti, protože nesplnil svůj původní slib, že k nim zavítá. Pavel na to odpovídá, že jeho slovo nebylo dvojznačné a nejisté, ale naopak po vzoru Kristově jednoznačné. I ten byl vždycky jednoznačný a přímý. A skrze Kristovu přímost i my jsme uschopňováni k jednoznačnému „ano“ vůči Božímu slovu.

2. ČTENÍ 2 Kor 1,18-22 *Ježíš nebyl zároveň „ano“ i „ne“, u něho je pouze „ano“.*

Čtení z druhého listu svatého apoštola Pavla Korint'anům.

Bratři a sestry!

Bůh je věrný: když k vám mluvíme, neznamená to zároveň „ano“ i „ne“. Vždyť přece Boží Syn Ježíš Kristus, kterého jsme u vás hlásali - já totiž, Silván a Timotej - nebyl zároveň „ano“ i „ne“, u něho je pouze „ano“. Všechna Boží zaslíbení našla v něm svoje „ano“. Proto skrze něho voláme „amen“ k Boží slávě.

Bůh upevňuje nás i vás, abychom byli vždycky spojeni s Kristem: posvětil nás, vtiskl nám svou pečeť, a tak nám vložil do srdce Ducha jako záruku.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Lk 4,18

Aleluja. Pán mě poslal, abych přinesl chudým radostnou zvěst, abych vyhlásil zajatým propuštění. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Teď se zaposloucháme do krásného vyprávění o Ježíšově lásce k člověku, který je na pochybných cestách, který je ochromen křečí vlastních hříchů. „Syn člověka má na zemi moc odpouštět hříchy.“ Právě toto mnozí nedokázali přijmout a tak se stali Ježíšovými nepřáteli. Na rozdíl od jejich očekávání Pán Ježíš mluví o Božím odpuštění a tuto skutečnost zviditelní uzdravením.

Nebo:

V tomto úryvku se odehrává zjevení Kristovy moci: nejen skrze slovo, ale i skrze čin, který jeho slovo potvrzuje. Navíc se tu Kristus Pán ukazuje také jako ten, který jako Bůh čte v lidských srdcích.

EVANGELIUM Mk 2,1-12 *Syn člověka má moc odpouštět na zemi hříchů.*

Slova svatého evangelia podle Marka.

Když se Ježíš po několika dnech vrátil do Kafarna, proslechlo se, že je doma. Sešlo se tolik lidí, že už nestačilo ani místo přede dveřmi, a on jim hlásal Boží slovo.

Tu k němu přicházeli s jedním ochrnutým, čtyři ho nesli. Pro množství lidí se s ním nemohli k němu dostat. Proto nad tím místem, kde byl Ježíš, odkryli střechu, udělali otvor a spustili dolů lehátko, na kterém ochrnutý ležel. Když Ježíš viděl jejich víru, řekl ochrnutému: „Synu, odpouštějí se ti hříchů.“

Seděli tam však někteří z učitelů Zákona a ve svém srdci uvažovali: „Jak může ten člověk tak mluvit? Vždyť se rouhá! Hříchů přece může odpouštět jenom sám Bůh.“

Ježíš hned svým duchem poznal, že tak u sebe uvažují, a řekl jim: „Proč tak ve svém srdci uvažujete? Co je snadnější - říci ochrnutému: 'Odpouštějí se ti hříchů', nebo říci: 'Vstaň, vezmi své lehátko a chod'? Abyste však věděli, že Syn člověka má moc odpouštět na zemi hříchů“ - řekl ochrnutému: „Pravím ti, vstaň, vezmi své lehátko a jdi domů!“

On vstal, ihned vzal lehátko a přede všemi odešel, takže všichni žasli, velebili Boha a říkali: „Něco takového jsme ještě nikdy neviděli.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

VĚŘÍM V ODPUŠTĚNÍ HŘÍCHŮ

V evangeliu jsme slyšeli dramatické vyprávění. Tak veliká byla důvěra lidí v Ježíšovu pomoc, že rozeberou i střechu, aby k němu dopravili toho, kdo potřeboval pomoci. Pomoc, záchrana, uzdravení a osvobození, to vše je tam, kde je Ježíš. Kolik problémů by se vyřešilo, kolik nervů dnešních lidí by se ušetřilo, kdyby i oni pochopili, že se vyplatí tlačit se do těch dveří, kde káže Pán Ježíš. Ale lidé naší doby se tlačí u jiných dveří, tam, kde zní píšťalky rozhodčích, kde zní hlasy populárních zpěváků. Docela marné to také není. Tam na své problémy na dvě hodinky zapomenou. Ale jejich vyřešení tam bohužel nenajdou. A to byla právě věc, která elektrizovala Ježíšovy současníky: Ježíš je ten, který nás vyvede z omylů, z našich vin. On hlásá odpuštění hříchů. On sám je odpuštění, on sám je cesta. Jak neslýchaně a neuvěřitelně to vše znělo tehdejší lidem, vidíme z toho, jak na to reagovali. Farizeové zuří pohoršením: Vždyť se rouhá Bohu! Prostí lidé jsou bez sebe radostí: Něco takového jsme ještě neslyšeli! On odpouští lidem hříchů!

My, dnešní lidé, ovšem sotva upadneme do nadšení při naslouchání dnešnímu evangeliu. A stejně klidně a nevzrušeně budeme po kázání při krédu

odříkávat, že věříme v hříchů odpuštění. A stejně klidně a bez vzrušení odcházíme ze zpovědnice. Co způsobilo tuto naši studenokrevnost? Jednak nemáme živou představu Boha Otce, proto jsme otrlí proti svým hříchům nelásky. Jednak to zavinila formalistická rutina našeho zpovídání, která vyprázdnila všechn obsah této svátosti. Zůstala z ní jen slupka obřadu. Zpovídali jsme se často a špatně: odříkali jsme naučený seznam ze zpovědního zrcadla, hezky chvatně, abychom nezdržovali. Kněz nás chvatně propustil s dvěma otčenáši pokání, je tam přece tolik čekajících. Kdepak jásavá radost: „Něco takového jsem ještě nezažil! Setkal jsem se s Boží láskou a otcovskou dobrotou!“ Zbylo jen to povrchní uspokojení: „Tak, mám to zas na nějaký čas za sebou, mám zas na chvíli pokoj.“

Mahátmá Gándhí píše ve svém životopise: „Bylo mi 15 let a dopustil jsem se krádeže. Měl jsem dluh a tak jsem doma ukradl zlatý náramek, abych mohl dluh zaplatit. Brzo jsem pochopil, co jsem vyvedl, ale když jsem stál před tatínkem, nedokázal jsem hanbou otevřít ústa, abych se přiznal. Tak jsem své doznání napsal. Když jsem ten papír dával tatínkovi, třásl jsem se po celém těle. Tatínek to přečetl, zavřel na chvíli oči, a potom papír přetrhl. „Už je dobře,“ řekl a obejmul mne. Od té doby jsem věděl, jak velikého mám otce.“ „Jdi v pokoji domů, už je s tebou všechno v pořádku,“ to je Boží nabídka i nám, i dnes. Jako muž z evangelia, který od Ježíše odcházel uzdravený na těle i na duchu, tak můžeme odcházet domů i my. Se stejnou dychtivostí a vroucností snažme se přiblížit se srdcem k Pánu Ježíši: „Pane, věřím v odpuštění hříchů. Přenechám ti své problémy, které mne sužují. Tys přetrhl můj dlužní úpis už na kříži. Mohu jít s radostí domů.“

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Bůh zachovává náš život den co den, stále znovu. Máme mu za co děkovat. Můžeme se k němu s důvěrou obracet se svými prosbami. I nyní jej prosíme:

Probouzej nová kněžská povolání a dej, ať v našich rodinách jsou dobré podmínky pro jejich vznik a růst.

Ať dnešní svět najde novou důvěru v budoucnost tím, že najde víru v tebe.

Ať z nás, tvé Církve, vyzařuje do světa radost a pravda.

Dávej nám odvalu, abychom se nedali znechutit zklamáními a neúspěchy.

Uč nás radosti, abychom své denní práce konali s veselou myslí.

Ať máme stále ve vědomí, že ať se s námi děje co chce, vždy jdeme vstříc životu, který smrtí nekončí.

Bože, slyš a vyslyš prosby svého lidu, který v tebe důvěřuje, skrze Krista, našeho Pána. - Amen.

Cyklus C:

Uvedení do 1. čtení

V králi Davidovi dnes vidíme příklad chování se k nepříteli. Mohli bychom jej označit jako velkomyslnost. Tato epizoda z Davidova života velmi krásně ilustruje ústřední myšlenku evangelia: lásku k nepřítelům projevenou skrze odpuštění. David, pronásledovaný Saulem, měl možnost zabít svého nepřítele, ale neudělal to, protože v něm vidí posvěceného Božího zástupce. Dává pouze důkaz této možnosti a doufá, že Bůh ho zachrání, že projeví na něm svou spravedlnost, protože Bůh je věrný vůči tomu, kdo koná dobro.

1. ČTENÍ 1Sam 26,2.7-9.12-13.22-23 *Hospodin tě vydal do oné ruky, ale já jsem nechtěl vztáhnout ruku na tebe.*

Čtení z první knihy Samuelovy.

Saul sestoupil na poušť Zif a s ním tři tisíce vybraných mužů z Izraele, aby na poušti Zif slídlil po Davidovi. V noci David a Abišaj přišli k Saulovu mužstvu, a hle - Saul ležel a spal v ohradě vozů, s kopím zabodnutým do země u své hlavy, Abner pak a lid spali kolem něho. Abišaj řekl Davidovi: „Dnes vydal Bůh tvého nepřítele do tvé ruky. Nuže dovol, abych ho přibodl jeho kopím k zemi jedním bodnutím, druhého nebude třeba!“ David však Abišajovi odpověděl: „Nezabíjej ho! Kdo vztáhne beztretně ruku na pomazaného od Hospodina?“ Pak vzal David kopí a džbán vody od Saulovy hlavy a odešli. Nikdo je neviděl ani nezpozoroval a nikdo se neprobudil. Všichni spali, neboť na ně padl tvrdý spánek od Hospodina.

David přešel na protější stranu údolí, zastavil se na vrcholu hory a zdaleka - byla to velká vzdálenost - volal: „Zde je kopí, králi! Ať sem přijde jeden ze služebníků a vezme ho. Hospodin odplatí každému podle jeho spravedlnosti a věrnosti; vždyť dnes tě vydal Hospodin do mé ruky, ale já jsem nechtěl vztáhnout ruku na pomazaného od Hospodina.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

Žl 103,1-2.3-4.8+10.12-13 Odp.: 8a

Odp.: Hospodin je milosrdný a milostivý.

Veleb, duše má, Hospodina, - vše, co je ve mně, veleb jeho svaté jméno! -
Veleb, duše má, Hospodina - a nezapomeň na žádné z jeho dobrodiní!

Odp.

On odpouští všechny tvé viny, - on léčí všechny tvé neduhy. - On vykupuje tvůj život ze záhuby, - on tě věncí láskou a slitováním.

Odp.

Hospodin je milosrdný a milostivý, - shovívavý a nadmíru dobrotivý. -
Nejedná s námi podle našich hříchů - ani podle našich vin nám neodplácí.

Odp.

Jak vzdálen je východ od západu, - tak vzdaluje od nás naše nepravosti. -
Jako se smilovává otec nad syny, - tak se smilovává Hospodin nad těmi, kdo se ho bojí.

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Svatý apoštol Pavel chce Korint'ánům vysvětlit, jak si mají představit zmrtvýchvstání. Přes délku času cítíme, jak přitom zápasí se slovy. Odpovídá totiž na otázku: Jak vstanou mrtví? A s jakým tělem? Nejprve se snaží odpovědět pomocí obrazů, které však poskytnou jen neurčitou představu. Pak vírou: skrze solidaritu s Adamem jsme zdědili porušitelnost, skrze solidaritu s Kristem zdědíme neporušitelný život. A toto je náš úděl: být jako on, prožít zmrtvýchvstání jako on, s oslaveným tělem jako je jeho.

2. ČTENÍ 1Kor 15,45-49 *Jako jsme nesli podobnost s tím člověkem, který pocházel ze země, ponese i podobnost s tím, který je z nebe.*

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korint'ánům.

Bratři a sestry!

První 'člověk', Adam, 'se stal živou bytostí', poslední Adam však bude oživujícím duchem.

Ale není napřed to, co je zduchovnělé, nýbrž to, co je živočišné, a potom teprve přijde to, co je zduchovnělé. První člověk byl utvořen ze země, je pozemský, druhý člověk je z nebe. Když někdo pochází ze země, ze země jsou i jeho děti. Když někdo pochází z nebe, z nebe jsou i jeho děti.

My jsme na sobě nesli podobnost s tím člověkem, který pocházel ze země. Stejně tak ponese i podobnost s tím, který je z nebe.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Jan 13,34

Aleluja. Nové přikázání vám dávám, praví Pán, -
milujte se navzájem, jak jsem já miloval vás. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Dnešní evangelium je takový malý morální kodex, který charakterizuje život křesťana. Nejprve je tu zlaté pravidlo: „Co chcete, aby lidé dělali vám, i vy dělejte jim.“ Pak následují tři negativní postoje, které se mohou shrnout větou: Nejednejte jako ti, kteří neznají evangelium. Od verše „milujte své nepřátele...“

pak máme pozitivní vyjádření evangelního postoje. Důvodem lásky bez podmínek je následování nebeského Otce, který je dobrý i k těm, kteří dobří nejsou. Ježíšův požadavek je radikální: Nemsti se tomu, kdo ti chce ublížit. Braň se tím, že mu prokážeš dobro.

EVANGELIUM Lk 6,27-38 *Bud'te milosrdní, jako je milosrdný váš Otec!*

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ježíš řekl svým učedníkům:

„Vám, kteří posloucháte, říkám: Milujte své nepřátele, prokazujte dobro těm, kdo vás nenávidí, zehnejte těm, kdo vás proklínají, modlete se za ty, kdo vám ubližují. Tomu, kdo tě udeří do tváře, nastav i druhou; kdo ti bere plášť, tomu neodpírej ani šaty. Každému, kdo tě prosí, dávej, a kdo ti bere, co je tvoje, od toho nežádej nic nazpátek. Jak chcete, aby lidé dělali vám, tak i vy dělejte jim.

Jestliže milujete ty, kdo milují vás, co za to můžete od Boha čekat? Vždyť i hříšníci milují ty, kdo je milují. Prokazujete-li dobrodiní těm, kdo je prokazují vám, co za to můžete od Boha čekat? To přece dělají i hříšníci. Půjčujete-li těm, od kterých doufáte, že vám to vrátí, co za to můžete od Boha čekat? Vždyť i hříšníci půjčují hříšníkům, aby dostali stejně tolik nazpátek.

Ale milujte své nepřátele, prokazujte dobrodiní a půjčujte, a nic nečekejte zpět. Vaše odměna bude hojná a budete syny Nejvyššího, neboť on je dobrý k nevďečným i zlým. Bud'te milosrdní, jako je milosrdný váš Otec!

Nesud'te, a nebudete souzeni, nezavrhuje, a nebudete zavrženi. Odpoušt'ejte, a bude vám odpušt'eno. Dávejte, a dostanete: míru dobrou, natlačenou, natřesenou a vrchovatou vám dají do klína. Neboť jakou měrou měříte, takovou se naměří zase vám.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

MILOVAT NEPŘÁTELE

Milovat své nepřátele. Není to neproveditelný příkaz? Není to jen zbožný výrok, který se nemíní doopravdy, nebo je to nezbytná podmínka, aby lidé žili jako lidé? Před časem v našich kinech běžel film: „Planeta opic“, který vzbudil rozruch. Šli na něj i lidé, kteří jinak do kina ani nejdu. Jako my chováme opice v klecích, na té planetě opice byly rozumné bytosti a drželi v kleci člověka jako nebezpečnou šelmu, neboť o něm soudily, že jedná jako slepý sobec. Že na své planetě dělá vše podle zisku: šíří pouště, hyne tam ptactvo, všude je smetí. Jedná z nenávisti a pýchy: zná, co je svoboda, spravedlnost, mluví o tom, ale válčí a zabíjí pro zisk, moc a nadvládu. Jedná z krutosti: chodí se dívat, jak se lidé bijí.

Říká tomu sport, box, fotbal či hokej. Dělá mu dobře, když může ublížit. Tolik film: Tak by mohl vypadat člověk z pohledu rozumných bytostí mimo zemi. A je to pravda.

Kristus stále ještě nadarmo hlásá: Nic nevyřešíš násilím, jednej po dobrém! Nic nevyřešíš odsuzováním, raději pomoz! Nic nevyřešíš mstou, buď velkomyslný! Pán Ježíš tu staví zcela konkrétní a proveditelný model lidskosti. Být křesťanem znamená podle slov Pána Ježíše: Nejednej jako zvíře, ale jednej jako člověk! Jak ty výroky Pán Ježíš sám praktikoval? Vidíme na něm, že nejsou míněny jako doslovný recept k mechanickému použití ve všech situacích. Když ho před veleknězem udeřil horlivý sluha, nenastavil druhou tvář, ale nepustil se s ním také do rvačky. Nutí ho k zamyšlení: Jestliže říkám nepravdu, dokaž to. Jestliže pravdu mám, proč mě biješ? Když jeho horliví učedníci chtěli zahubit Samaritány Božím ohněm, říká jim: „Nevíte, čího ducha jste.“ Dává se do hovoru se Samaritánkou, nutí ji přemýšlet a přivede ji i její krajany k víře.

Když horlivý učedník Petr tasí meč, aby za něj bojoval, nepřijímá boj, ale ukazuje, že láska je nepřemožitelná a neporazitelná. Že láska přežije i smrt, že vstává i z mrtvých. Jak shrnout tento duch Ježíšova lidství, plného lidství? Stará legenda vypravuje, jak kdesi v dálné Rusi, kam učedníci roznesli křesťanství, se přece jen ještě chýlilo k válce mezi dvěma sousedy cary. Oba carové poslali zvědy, každý ze své strany, a ti se vrátili s tím, že válka být nemůže. Jediný přechod mezi nimi je průsmyk v horách a tam si jeden stařeček udělal pole. Kdyby tu šlo vojsko, zničilo by mu je. A oba carové uznali: Válčit se nedá, ublížili bychom nevinnému. Rozumíš odpovědi této legendy, kdo je to křesťan? Křesťan je člověk, který nestaví své štěstí na neštěstí druhých. Tak si to zapamatujme.

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Tváří v tvář Božímu slovu stále znovu vidíme jeho velikost a naši malichernost, slabost naší lásky. Proto ho prosme:

Dej nám Davidovu velkomyslnost vůči lidem, kteří nám ztrpčují život.

Ať v sobě dokážeme překonat nechuť k lidem, kteří nám nejsou sympatičtí.

Ať se zbavíme zaujatosti vůči lidem, kteří smýšlí jinak než my.

Ať se ubráníme stálému pokušení panovat jiným.

Ať při hájení svých zájmů vždy respektujeme práva druhých.

V křesťanských rodinách vzbuzuj ochotu darovat Církvi nové kněze, řeholníky a řeholnice.

Bože, ty chceš, abychom žili jako lidé a ne jako šelmy. Ty chceš, abychom se stále učili stále lépe, lidsky žít. Dej, ať to dokážeme následováním Ježíše Krista, našeho Pána. - Amen.

Nebo:

Milujte své nepřátele, modlete se za ty, kteří vás nenávidí. – To očekává Ježíš i od nás. Modleme se tedy za celý svět; prosme Boha, aby žehnal všem lidem, a volejme:

Za pronásledované křesťany a také za změnu smýšlení těch, kteří druhé nenávidí a utiskují pro jejich víru.

Za lidi, kteří jsou i v dnešním světě zabíjeni a zraňováni, a prosme za pokoření těch, kdo šíří násilí a nenávist.

Za všechny rodiny a především za ty z nich, jejichž členové trpí narušenými vztahy k sobě navzájem nebo ke svému okolí.

Za mladé lidi, kterým chybí zájem rodičů, pozitivní přístup k životu a naděje do budoucnosti, a prosme také za ty z nich, kteří svou vnitřní prázdnotu přehlušují návykovými látkami a násilím.

Za lidi nemocné, slabé a osamocené, a také za ty, kteří ztratili naději a smysl života.

Za lidi, kterým je zatěžko odpouštět a za lidi žijící v konfliktech, aby poznali moc odpuštění.

Za sílu pro lidi, kteří se snaží neoplácet zlo zlem, ale odpouštět a prokazovat dobro.

Za sebe navzájem, za naše příbuzné a přátele; a prosme také za naše nepřátele.

Bože milosrdný a milostivý, vyslyš naše prosby a dej, ať lidé všech národů přemáhají zlo odpuštěním a láskou. Prosíme o to skrze Krista, našeho Pána. - Amen.

MODLITBA NAD DARY

Přijmi, Bože, naši účast na oběti tvého Syna jako vrcholný projev povinné úcty k tobě a dej, ať nám přináší spásu. Skrze Krista, našeho Pána. - Amen.

PREFACE 7. PRO NEDĚLE V MEZIDOBÍ

Kristova poslušnost nás smířila s Bohem

V: Pán s vámi.

O: I s tebou.

V: Vzhůru srdce.

O: Máme je u Pána.

V: Vzdávejme díky Bohu, našemu Otci.

O: Je to důstojné a spravedlivé.

Vpravdě je důstojné a spravedlivé, dobré a spasitelné, svatý Otče, všemohoucí, věčný Bože, abychom ti vždycky a všude vzdávali díky. Neboť ty jsi tak miloval svět, žeš k naší spáse poslal svého jediného Syna: stal se člověkem, žil náš život a podobal se nám ve všem, kromě hříchu, a co jsme neposlušností ztratili, on nám svou poslušností vrátil; a ty v nás miluješ, co jsi miloval v něm. Skrze něho tě, Bože, chválíme a s anděly a se všemi svatými radostně voláme:

Svatý, svatý, svatý...

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ ŽI 9,2-3

Chci vyprávět o všech tvých podivuhodných skutcích, Bože. V tobě se chci radovat a jásat a opěvovat tvé jméno.

Nebo: Jan 11,27

Pane, věřím, že ty jsi Mesiáš, Syn Boží, který má přijít na svět.

MODLITBA PO PŘIJÍMÁNÍ

Věrný Bože, splň na nás všechna svá zaslíbení a doved' nás k plnosti spásy, jejíž záruku jsme přijali ve svátosti těla a krve tvého Syna. Neboť on s tebou žije a kraluje na věky věků. - Amen.

K ZAMYŠLENÍ B

Velké Boží skutky se neodehrávají před očima světa jako divadlo, po kterém publikum odměňuje herce potleskem a obdivem. Nové Boží věci mají své místo ve všednosti a nenápadnosti, více ve skrytu, a jen zúčastnění vědí, že Bůh je přítomen v nich. Každá chvíle setkání člověka s Kristem má svou originalitu a je mimořádná. On je stále připraven říci: „Odpouštějí se ti hříchy.“ K tomu, aby se uskutečnil zázrak, není třeba mimořádných gest a zvláštních procedur. Všechny skutečnosti, které prožíváme, jsou příležitostí k setkání s ním a z každého takového setkání povstávají nové zázraky. Ve všem, co nám dává, je novost, tvoří to právě jenom pro nás, což to nepoznáváme?